

Správa z participatívneho procesu ku kandidatúre mesta Trnava na európske hlavné mesto kultúry 2026

Október 2020, PDCS



**Karolína Miková, Bohdan Smieška,
Lucia Kalmárová, Katarína Bajžíková a Anna Zemanová**

Obsah

Zhrnutie	3
Ciele stretnutí	6
Hlavné návrhy identifikované na stretnutiach	7
Multižánrová kultúrna hala alebo/ a reprezentačná koncertná sála	7
Centrálny hub pre kultúru alebo viacero kultúrnych centier mimo jadra Trnavy, na periférii	7
Propagácia a koordinácia kultúrnej ponuky	8
Umelecké aktivity vo verejnom priestore	8
Rozvoj umeleckej a kreatívnej komunity v rámci mesta a regiónu	9
Oživenie tradičných úspešných podujatí a vytvorenie tradície nových podujatí	9
Potreba rozvoja digitálnej sféry v umení a kultúre	10
Potreba vytvárať/kultivovať/vychovávať publikum.	10
Ďalšie návrhy pomenované účastníkmi stretnutí	11
Námety pre stratégiu rozvoja kultúry mesta Trnava	12
Odporúčania pre pokračovanie participatívneho procesu	14
Príloha 1: Zoznam účastníkov stretnutí	15
Príloha 2. Program stretnutia	17
Príloha 3: Prezentácia zo stretnutí	18

Zhrnutie

Mesto Trnava sa uchádza o titul Európske hlavné mesto kultúry (EHMK) na rok 2026. Mesto usudzuje, že získanie tohto ocenenia by preň znamenalo obrovskú príležitosť. Okrem zviditeľnenia sa, rozšírenia a sprístupnenia kultúrnej ponuky by titul priniesol aj podporu rozvoja cestovného ruchu, významné investície do kultúrnej infraštruktúry a rozvoj širokého ekosystému tvoriaceho kultúrny a kreatívny priemysel nielen v meste, ale aj v širšom regióne.

Súčasne mesto pripravuje Stratégiu rozvoja kultúry, ktorú v novembri predloží na rokovanie mestského zastupiteľstva.

V rámci prípravy na kandidatúru a súbežne bežiacieho procesu prípravy Stratégie rozvoja kultúry sa mesto Trnava rozhodlo zorganizovať sériu diskusií so zainteresovanými aktérmi, odbornou verejnosťou, aj s laickou verejnosťou. Hlavným zámerom bolo predstaviť uvažovanie prípravného výboru o kandidatúre a získať informácie o problémoch a potrebách kultúrnych aktérov, rovnako získať námety na rozvoj kultúrnej infraštruktúry ako aj kultúrnej ponuky v Trnave.



Spolu sa uskutočnili 4 stretnutia s vytypovanými zainteresovanými aktérkami a aktérmi v priestoroch kultúrneho centra Malý Berlín v týchto termínoch:

- 17. septembra, 9:00 - 12:00
- 17. septembra, 13:00 - 16:00
- 22. septembra, 9:00 - 12:00
- 22. septembra, 13:00 - 16:00

Rovnako sa v kultúrnom centre Malý Berlín uskutočnilo jedno verejné stretnutie (28. septembra o 18:00 h.), na ktoré bola pozvaná laická verejnosť predovšetkým prostredníctvom sociálnych sietí. Vzhľadom k vtedajším okolnostiam s očakávaným sprísnením protiepidemických opatrení, ktoré boli vopred avizované, sa tohto stretnutia zúčastnilo iba šesť účastníkov.

Na všetkých stretnutiach sa zúčastnili dvaja z troch členov projektového tímu Peter Cagala, vedúci projektu, Michal Klembara programový koordinátor a Peter Kadlic, krajský koordinátor.

Počet prítomných na všetkých piatich stretnutiach bol spolu **58 účastníčok**

a účastníkov (pozvaných 144 zainteresovaných aktérov) z prostredia trnavskej kultúry a umenia, pričom na stretnutiach boli prítomní tak zástupcovia zriaďovaných kultúrnych inštitúcií, ako i nezávislých kultúrnych organizácií a jednotlivkyň a jednotlivcov reprezentujúcich rôzne žánre a oblasti umenia a kultúry. Menný zoznam účastníkov tvorí prílohu tejto správy.

Vedenie všetkých stretnutí, rovnako ako vedenie celého participatívneho procesu pri tvorbe podkladov kandidatúry Trnavy na titul EHMK malo na starosti združenie PDCS. PDCS má dlhoročné skúsenosti s vedením participatívnych procesov pri tvorbe verejných politík. PDCS v tomto type procesov plní funkciu facilitátora t.j. zabezpečuje dialóg medzi zainteresovanými aktérmi a zástupcami projektu bez presadzovania záujmov ktorejkoľvek zo strán.

Ako bolo počas všetkých stretnutí artikulované organizátormi tvoriacimi prípravný výbor kandidatúry mesta Trnava na titul EHMK 2026, výstupy zo stretnutí obsahujúce hlavné témy identifikované na stretnutiach a ďalšie návrhy v oblasti rozvoja kultúrnej infraštruktúry, resp. návrhy systémových zmien, či návrhov konkrétnych aktivít budú širokej verejnosti sprístupnené bezprostredne na internetovej stránke projektu kandidatúry s názvom www.trnava2026.sk .

Organizátori série stretnutí zároveň všetkých prítomných informovali o ďalšom procese podania projektu kandidatúry a súčasne avizovali vytvorenie ďalšieho priestoru na dialóg s rôznorodými zainteresovanými aktérmi v druhej etape prípravy projektu, po predpokladanom postúpení

mesta Trnava do užšieho finále. Ďalšia séria stretnutí so zainteresovanou a aj laickou verejnosťou by sa v takom prípade uskutočnila v jarných až letných mesiacoch roka 2021.

Ciele stretnutí

Stretnutia so zainteresovanou verejnosťou mali tieto ciele:

- Oboznámiť účastníkov so základnou programovou ideou kandidatúry Trnavy na titul EHMK a predstaviť proces prípravy Stratégie rozvoja kultúry mesta Trnava,
- Dôsledne zmapovať potreby a očakávania aktérok a aktérov pôsobiacich v rôznych žánroch a oblastiach umenia a kultúry
- Zozbierať nápady a podnety súvislosti s kandidatúrou na EHMK a kultúrnou ponukou v Trnave.
- Získať námety na rozvoj kultúrnej infraštruktúry v Trnave



Hlavné návrhy identifikované na stretnutiach

Multižánrová kultúrna hala alebo/ a reprezentačná koncertná sála

Účastníci viacerých stretnutí sa zhodli, že v Trnave chýba veľký priestor na kultúrne akcie. Veľký priestor je priestor umožňujúci 300 a viac divákov. Rôzni účastníci zdôrazňovali odlišné aspekty takéhoto priestoru.

Časť účastníkov formulovala potrebu multižánrového, akustického priestoru, technicky vhodného ako pre súčasný tanec, hudbu i divadlo. Iní zdôrazňovali potrebu reprezentačnej koncertnej sály. Pri architektonickom návrhu a výstavbe multižánrovej kultúrnej haly by mali spolupracovať zástupcovia všetkých umeleckých žánrov, ktoré by v tomto objekte mali mať svoje priestory.

V diskusiách zazneli návrhy na existujúce objekty, ktoré by bolo možné zrekonštruovať ako napr. Dom kultúry, Kino Hviezda, objekt Cukrovaru (v súkromnom vlastníctve, jedine cez PPP projekt) ako aj možnosť nového objektu. Športovú halu účastníci nepovažujú za akusticky ani reprezentačne vhodnú pre umelecko-kultúrne aktivity.

Centrálny hub pre kultúru alebo viacero kultúrnych centier mimo jadra Trnavy, na periférii

Účastníci viacerých stretnutí pomenovávali **potrebu nových priestorov pre tvorbu** v rôznych umeleckých odvetviach. Zaznievali návrhy na **zrekonštruovanie existujúcich objektov** (historických alebo priemyselných) na ateliéry, skúšobne, co-workingový priestor, prípadne priestor kombinovaný s menšími výstavnými priestormi.

Potrebu ateliérov a malých výstavných priestorov špecificky pomenovali mladí výtvarní umelci (*miesto, kde je možné zavesiť obraz*). Účastníci diskusie vnímajú nedostatok ateliérov a priestorov pre kreatívny priemysel, ktoré je možné si prenajať za prijateľnú cenu. Ako príklad uviedli možnosť zrekonštruovať areál Cukrovaru, v ktorom by mohli vzniknúť priestorové podmienky aj pre „špinavé ateliéry“, t.j. sochárske ateliéry, alebo hudobné skúšobne, prípadne kombinované s priestorom na koncerty a eventy.

Súčasne zaznel návrh na **podporu komunitno-kultúrnych centier mimo jadra Trnavy** (*kultúrnych buniek*), ktorých efektom môže byť *priniesť umenie bližšie k ľuďom, či umožniť umelcom pochádzajúcim z Trnavy, prípadne konkrétneho sídliska prezentovať vlastné umenie "doma" (role model pre mladých)*.

Zaznelo niekoľko príkladov objektov, ktoré momentálne nie sú plne využité a podľa účastníkov by boli vhodné aj kultúrno-komunitné aktivity

napr. Družba, ZUŠ na Mozartovej ulici - areál umožňuje aj aktivity v exteriéri (ako Nová Cvernovka v BA, Arta Piešťany), oblasť Prednádražie – má tiež v blízkosti ZUŠ (tanečný odbor),

Propagácia a koordinácia kultúrnej ponuky

Podľa účastníkov diskusie v Trnave chýba koordinácia a spolupráca medzi kultúrnymi aktérmi, ktorá by umožnila vznik spoločnej ponuky pre diváka. Špecificky zaznelo, že chýba centrálny propagačno – informačný portál, ktorý by bol finančne dostupný. Účastníci za takýto portál nepovažujú [Portál cestovného ruchu mesta Trnava: Hlavná stránka](#), najmä preto, že im chýba snaha prevádzkovateľa portálu o koordináciu ponuky a povzbudenie spolupráce medzi kultúrnymi aktérmi. Niektorí účastníci rovnako spochybnili viditeľnosť a dosah kultúrnej ponuky na tomto portáli na diváka.

Umelecké aktivity vo verejnom priestore

Účastníci viacerých stretnutí navrhovali do programu EHMK zahrnúť aj aktivity vo verejnom priestore. Verejný priestor vnímali v dvoch podobách, a to ako fyzický verejný priestor v meste, ale aj ako symbolický priestor pre dialóg.

Vo vzťahu k **fyzickému verejnému priestoru** navrhovali kultúrne aktivity v (pre kultúru a umenie) netradičnom priestore ako sú nemocnice, krčmy, ale aj vonkajšom verejnom priestore. Navrhovali pracovať s verejným priestorom ako sú parky, napr. inštalovaním sôch a fontán, ale aj s športoviskami ako sú napr. skate parky. Zaznel konkrétny návrh na obohatenie priestoru železničnej stanice vytvorením interaktívnej mapy zachytávajúcej kultúrne atraktívne miesta v Trnavskom kraji.

Tiež zaznel návrh na vytváranie priestorov na "rozvoj osobnej kultúry" jednotlivca vo verejnom priestore. Spomínanými príkladmi takýto priestorov boli miesta pre cvičenie (joga), meditovanie, stretávanie sa, ale aj priestory a aktivity, ktoré prepájajú rôzne generácie. Ako príklad účastník uviedol umelecké krúžky pre deti aj rodičov (prípade seniorov), ale aj vytváranie "ihrísk" s náčiním ako pre hru detí, tak jej pre fyzické aktivity dospelých.

Iní účastníci odkazovali na potrebu znásobenia vizuálneho umenia vo verejnom priestore prostredníctvom tzv. **veľkých muralov**. (Inšpirácia z EHMK Košice a aktivít zoskupenia **Street art communication**)

rozmiestnené po celom meste na rozličných objektoch (opustených aj funkčných).

Vo vzťahu k verejnému priestoru ako priestoru pre dialóg zaznel návrh na vytvorenie **priestoru pre dialóg s predstaviteľmi kultúrnych menších a etník**, t.j. *na autentický dialóg cez osobný rozhovor zameraný na spoznávanie kultúr*. Príkladmi takýto menších sú v Trnave rómska komunita, srbská komunita, ale aj vietnamská komunita, ktorá v Trnave poskytuje gastro služby, ale nepoznáme ich kultúru, a to čím žijú.

Rozvoj umeleckej a kreatívnej komunity v rámci mesta a regiónu

Medzi najpodstatnejšími očakávaniami, ktoré uviedli účastníci na viacerých stretnutiach jednak v súvislosti s kandidatúrou na titul EHMK a tiež v súvislosti s potrebou strategického plánovania rozvoja umenia a kultúry v Trnave, bol nevyhnutný **rozvoj umeleckej a kreatívnej komunity** v rámci mesta a regiónu.

Komunitu si aktéri predstavujú ako súdržnú skupinu jednotlivcov, ktorá aktívne spolupracuje naprieč žánrami a oblasťami umenia a kultúry a nevyčleňuje zo svojich radov nikoho. Komunitu, v ktorej sa jednotlivcov alebo skupiny aktérov nemusia obávať predstaviť svoju tvorbu a aktivity.

Aktéri jednotlivých žánrov by mali medzi sebou začať komunikovať a viacej sa stretávať, prípadne spolu tvoriť. Prepájanie aktivít by mohlo stmeliť Trnavu a zviditeľniť ju aj v medzinárodnom kontexte, napríklad cez rezidenčný program pre umelcov. **Bod rezidencie** cez ktorý, by sa pozývali umelci z rôznych krajín na niekoľko mesiacov a na konci by prezentovali svoj výstup pred „domácom“ obecnstvom. Ďalšou možnosťou sú **výmenné výstavy** s inými pridruženými/partnerskými mestami, aby sa naplnil európsky koncept spolupráce umelcov.

Vytvorenie spolupracujúcej umeleckej komunity má podľa účastníkov aj strategický význam. Väčšia komunita bude mať automaticky silnejší hlas vo verejných diskusiách a väčší vplyv napríklad aj na rozhodovanie o pridelení financií od mesta alebo kraja. V tejto súvislosti zaznela informácia, že mesto aktuálne realizuje analýzu spôsobu prerozdelenia peňazí (načo a kto čerpal peniaze v posledných rokoch), aby bolo možné prepracovať existujúci systém a vyriešili sa tak niektoré disproporcie v systéme grantovania.

Oživenie tradičných úspešných podujatí a vytvorenie tradície nových podujatí

Podľa viacerých účastníkov by bolo prospešné, ak by sa popri existujúcich kultúrnych a umeleckých aktivitách a podujatiach oživil niektoré projekty z minulosti ako **festival ZOOM** (pre A-kapela zoskupenia) alebo **DobroFest**, ktoré boli na Slovensku jedinečné.

Potenciál trnavského kultúrneho dedičstva v podobe Dobra je škoda nevyužiť (v roku 2026 sa bude oslavovať 100 rokov od patentovania Dobra – hudobného nástroja vyrobeného trnavským rodákom Jánom Dopierom).

Rovnako vhodné by bolo vytvorenie úplne nových podujatí, ako napr. **Festival klasickej hudby** na námestí. Tiež by sa mohlo uvažovať o prezentácii **speváckych zborov**, ktoré majú v Trnave tradíciu, ale aj slabý marketing (ako uviedli niektorí účastníci).

Potreba rozvoja digitálnej sféry v umení a kultúre

Na dvoch zo stretnutí bolo konštatované, že ľudia začínajú strácať záujem o kultúrne a umelecké akcie aj preto, lebo **digitálna sféra** im v mnohých aspektoch ponúka pútavejšiu prezentáciu čohokoľvek, a preto je nevyhnutné uvažovať o radikálnom rozvoji digitálnej sféry v kontexte sprostredkovania kultúry a umenia v rámci trnavských ambícií.

Treba však jednoznačne rozlišovať digitalizované a digitálne umenie, ktoré je hlavne interaktívne. Prvok interaktivity chýba hlavne v statických expozíciách, ako sú múzeá. A v tomto prípade digitalizácia expozícií (prenos výstavy do digitálnej podoby, kde sa dá zase len preklikať tým istým obsahom) nie je dostačujúca na upútanie pozornosti návštevníka. Dnešný návštevník sa chce v múzeu pohrať v digitálnom priestore.

S týmto úzko súvisí aj monetizácia digitálneho umenia. Ľudia sú ochotní zaplatiť za digitálny zážitok, ktorý je interaktívny. Za statickú digitalizáciu už nie. A pritom je dôležité pracovať s konceptom odlišnej monetizácie zážitku pre rozličné skupiny „hráčov“. Tým, čo sú ochotní zaplatiť si za prítomnosť v digitálnom priestore viac, to umožníme a zbytok to môže mať aj zadarmo, ak si to nemôže dovoliť. Zároveň môžeme využívať výhody prechodu do digitálneho prostredia. Vďaka ušetreným prostriedkom na cestovné a ubytovanie umelcov môžeme viac investovať do rozšírenia obsahu jednotlivých podujatí.

V tejto súvislosti tiež zaznelo, že gamifikácia alebo hranie hier by malo byť jedným z nástrojov v rámci projektu EHMK (ako dobrý príklad bola uvedená trnavská rodinná GPS hra „Mocný opasok“), pretože má miesto

v kultúre aj kreatívnom priemysle a špecifickým spôsobom ovplyvňuje celú spoločnosť.

Potreba vytvárať/kultivovať/vychovávať publikum.

Účastníci viacerých stretnutí formulovali potrebu práce s publikom, vychovávaní nielen mladých ľudí k návšteve kultúrnych a umeleckých podujatí. Predstavy o tom, ako by takáto výchova mala vyzeráť sa medzi účastníkmi výrazne líšia.

Niektorí spomínali výchovu detí a mladých ľudí v základných umeleckých školách (ZUŠ), prípadne výchovné koncerty ako cestu ku kultivovaniu publika, ktoré aktívne navštevuje kultúrne podujatia.

Iní pomenovali potrebu inšpirácie zo zahraničia v tom, ako by mohli vyzeráť aktivity približujúce umenie verejnosti, aktivity kombinujúce kultúru/umenie a vzdelávanie, prípadne edukatívne aktivity zamerané na seniorov.

V diskusii tiež zaznelo, že je potrebné aj fyzicky priblížiť umenie a kultúru publiku: *"poďme tam, kde sú oni"*, čo môže znamenať organizovanie putovných koncertov a výstav v trnavskom regióne. Tiež zaznel návrh na aktívnejšiu spoluprácu konkrétnych umelcov so školami. Priamy kontakt s umelcom, aktívne dielne, môžu študentom poskytnúť iný zážitok ako aj vhlád do umenia. Súčasne je potrebné rešpektovať dôstojnosť umelca v takomto vzťahu.

Ďalšie návrhy pomenované účastníkmi stretnutí

Pravidelný (veľký) spoločný projekt napr. stredoeurópsky festival

Zaznel návrh vytvoriť pravidelnú (napr. raz za 2 roky) multižánrovú kultúrnu akciu v Trnave, na ktorej by spolupracovali rôznorodí kultúrni aktéri a umelci. Takáto akcia by sa mohla po EHMK stať vlajkovou loďou kultúrneho života v Trnave.

Ďalšie jednotlivé námety a potreby identifikované účastníkmi stretnutí:

- investovať do výstavby/rekonštrukcie koncertného organu,
- spolupráca s cirkvou pri vysoko kvalitných aktivitách,
- zviditeľniť odkaz M.S. Trnavského v Trnave, ale aj pred krajanmi a vo svete,
- zrekonštruovať historické aj cirkevné pamiatky, ktoré slúžia na kultúrne účely,
- podporiť rezidencie zahraničných, ale aj Slovenských, umelcov
- vytvoriť mediatéku,
- vytvoriť umelecké dielo vo verejnom priestore, ktoré zhmotní to, kam ako mesto smerujeme (v nadväznosti na minulosť). Mohla by to byť téma na sympóziu: zhmotniť kultúrnu víziu mesta,

- vytvoriť priestor na stretávanie sa študentov umeleckých smerov (tanečné konzervatórium, príbuzné umelecké zamerania) - zaznel návrh na spoločný internát,
- zintenzívniť medzinárodnú spoluprácu v oblasti vážnej hudby (málo zahraničných umelcov prichádza do Trnavy),
- vytvoriť podujatie/podujatia, ktoré umožní multižánrovú spoluprácu umelcov a spoločnú koncepciu umeleckých diel (napr. spev a obrazy z 19. storočia),
- zrealizovať „salón“ vizuálnej kultúry, ako priestor, v ktorom sa stretáva vysoká a masová kultúra s možnosťou kúpy diel. Niečo ako predajná galéria, veľtrh, ktorý umožní „ochutnanie“ umenia širokým masám. Takúto akciu je možné vnímať aj ako prezentáciu trnavského kraja a diel, ktoré v ňom vznikli.
- Keďže možnosti verejných inštitúcií sú obmedzené, je potrebné aktívne zapojiť súkromný sektor do podpory kultúry, pričom projekt kandidatúry by sa mal snažiť tento sektor mobilizovať.
- Zriaďované aj nezriaďované kultúrne inštitúcie by mali vytvárať viac transparentných príležitostí pre študentské stáže, ktoré by zároveň umožňovali aj zárobok, prostredníctvom ktorého by si študenti mohli financovať semestrálne zadania, alebo získať kredity v škole.
- Jednou z dôležitých výziev je udržať záujem mladých ľudí o mesto Trnava vo vzťahu k ich možnému uplatneniu sa. Po skončení štúdia napr. v Bratislave sa často nevracajú sa späť, a preto je potrebné vytvárať príležitosti na ich sebarealizáciu v Trnave.

Námety na zlepšenie spolupráce kultúrnych aktérov s mestom Trnava - v rámci kandidatúry i následnej realizácie na európske hlavné mesto kultúry:

- jasne definovať partnerstvo subjektov pri organizovaní kultúrnych akcií, a to ako pri akciách v rámci EHMK, tak aj v prípade ostatných akcií realizovaných v spolupráci mesta a kultúrnej organizácie. V súčasnosti neexistuje inštitucionalizovaný vzťah subjektov mesta a partnerskej inštitúcie. Partnerstvo by malo pomenovať vzájomné záväzky, výhody, ale aj limity na použitie know-how vloženého do spoločného projektu, prípadne exkluzivitu.
- zaznela obava aby, v prípade získania titulu EHMK a realizácie projektu bola vyvážená podpora kultúrnych podujatí a budovanie infraštruktúry. Zaznela obava zo strany niektorých účastníkov, aby väčšina financií nešla napr. na výstavbu cyklotrás.

Námety pre stratégiu rozvoja kultúry mesta Trnava

- Je potrebné **aby sa kultúra stala reálnou aj deklarovanou prioritou rozvoja mesta**, a to aj na úrovni vyhlásení primátora a mestského zastupiteľstva.

- Táto priorita by sa mala premietnuť aj do vytvorenia **odboru kultúry na mestskom úrade**. Účastníci vnímajú v súčasnosti neexistujúci odbor kultúry ako symbolický odkaz aktérom v kultúre o malom význame kultúry pre mesto Trnava.
- Zaznela potreba nastavenia efektívnej komunikácie medzi kultúrnou komunitou a zástupcami mesta Trnava, ako aj návrh na vytypovanie lídrov pre jednotlivé kultúrne oblasti, s ktorými by mesto malo **viest pravidelný dialóg o potrebách kultúrnych aktérov** a podpore kultúry a umenia zo strany mesta.
- Je potrebné zmeniť **grantový program mesta** tak, aby v ňom bol navýšený objem financií ako aj zvýšená výška jednotlivých grantov. Je potrebné hľadať spôsoby podpory aj mimo ročného rámca projektov, výrazne chýba dlhodobý, viacročný záväzok pre podporu kultúrnych inštitúcií ako aj vybraných umeleckých aktivít, ktoré vyžadujú dlhšie ako niekoľkomesačné plánovanie.
- Niektorým zainteresovaným aktérom chýba **identifikácia prioritných podujatí v meste**, ktoré by mohli získať aj pravidelné financovanie.
- Potreba rozvíjať kultúrnu infraštruktúru mesta - rekonštrukcia existujúcich priestorov, verejné investície do novej infraštruktúry
- Účastníci navrhovali nastaviť **systematickú spoluprácu medzi umelcami/ profesionálnymi autormi a mestom pri rekonštrukcii sídlisk a dopravnej infraštruktúry**. To by umožnilo umiestňovať autorskú tvorbu aj do verejného priestoru a (verejných) stavieb v meste. Kultúrni aktéri upozorňovali na rozdiel medzi amatérskym zatraktívňovaním verejného priestoru napr. cez grafity a umeleckou autorskou tvorbou v architektúre a urbanizme.

Účastníci tiež definovali úlohu samosprávy pri rozvoji infraštruktúry a verejného priestoru. Samospráva má vytvoriť podmienky pre využívanie verejných objektov v prospech kultúrnych a umeleckých aktivít v celej širokej škále.

Vhodné podmienky v tomto kontexte tvorí:

- dostupnosť objektov a priestorov – možnosť dlhodobého prenájmu,
- nekomerčné ceny prenájmov,
- vhodné a dostačujúce vybavenie priestorov,
- dostatok nástrojov (aj verejne dostupných) pre hudobné aj ostatné žánre,
- fungujúca infraštruktúra v rámci objektov a v ich okolí – teplo, elektrina, mobilita - parkovacie kapacity,
- propagácia ponúkaných priestorov v rámci kultúrnej a kreatívnej komunity,

- pomoc pri zariadení potrebných formalít – jednoduchý manuál by mal pomôcť začínajúcim aktérom zistiť: „Ako, čo a kde vybaviť keď sa chcem realizovať v umení a kultúre v Trnave a v TTSK.

Skultúrnenie verejných priestorov v meste môže mať podobu dôstojných a dostupných verejných toaliet, dostupnej cyklo-infraštruktúry (stojany, cyklopumpy) alebo kvalitných parkových úprav, podporujúcich socializáciu (lavičky oproti sebe), interakciu, zdieľanie a aktívne využívanie parku.

Zároveň by sa k práci s verejným priestorom malo pristupovať systematicky podľa nového **manuálu verejného priestoru**. Prípadne novými VZN, ktoré by riešili problém s vizuálnym smogom.

Odporúčania pre pokračovanie participatívneho procesu

PDCS ako konzultant a facilitátor procesov zapájania verejnosti do tvorby verejných politík odporúča prípravnému tímu projektu kandidatúry na titul EHMK 2026, aby v kontexte súčasnej koronakrízovej situácie efektívne využíval na informovanie verejnosti o celom procese kandidatúry najmä webovú stránku kandidatúry.

Špecificky odporúčame:

- Čo najskôr po doručení a schválení tejto správy ju (po prípadných úpravách) zverejniť na webovej stránke projektu kandidatúry tak, ako bolo avizované na stretnutiach so zainteresovanou verejnosťou.
- Na webovej stránke projektu zároveň uverejniť stručný prehľad všetkých nasledujúcich krokov procesu kandidatúry.
- Po schválení mestským zastupiteľstvom zverejniť Stratégiu rozvoja kultúry v meste Trnava aj na stránke kandidatúry na EHMK (www.trnava2026.sk). S identifikovanými zainteresovanými aktérmi aktívne spolupracovať pri realizácii stratégie, najmä na vytváraní aktívnej komunikácie a spolupráce medzi mestom a kultúrnou komunitou.
- Predstaviť plán a spôsoby zapojenia zainteresovanej verejnosti v ďalšej etape kandidatúry - po prípadnom postupe mesta do užšieho finále. V druhej fáze prípravy kandidatúry zapojiť aktérov, ktorí sa zúčastnili na úvodných diskusiách do tvorby návrhov ako aj ich pripomienkovania, a súčasne prostredníctvom týchto aktérov ďalej šíriť informáciu o kandidatúre v meste.

Príloha 1: Zoznam účastníkov stretnutí

Jana Andevská, speváčka, pedagóg
Ján Baláž, výtvarník, pedagóg
Dalibor Bartoš, herný developer
Dagmar Bednáriková, divadlo Jarmat
Vladimír Beskid, riaditeľ Galéria Jána Koniarika
Miloš Biháry, klavírista
Zuzana Bilaničová, Trnavský komorný orchester
Mykola Biloshytský, výtvarník, pedagóg
Martina Bocánová, riaditeľka Západoslovenského múzea
Simona Čechová, ilustrátorka
Barbora Danišová, výtvarník
Juraj Dudáš, výtvarník
Lucia Duchoňová, operná speváčka
Miro Dvoran, kultúrny aktér
Ivica Franeková, koordinátorka projektov pre deti a mládež
Martin Fyris Krajčovič, grafický dizajnér
Ervín Gejdoš, grafický dizajnér
Andrej Halada, organizátor hudobných podujatí
Matúš Hlinčík, organizátor eventov
Bystrík Holeček, majiteľ eventovej agentúry
Filip Horník, výtvarník
Ondrej Horváth, vedúci odboru územného rozvoja a koncepcií
Matúš Izakovič, organizátor Lovely Experience
Soňa Jakubove, Malý Berlín, kurátorský program
Matej Juran, pracovník v kultúre
Michal Kabát, teória dig. Hier FMK UCM
Gabriel Kalapoš, riaditeľ ZUŠ
Martin Kochan, výtvarník
Tomáš Koppl, skladateľ a klavírista
Michal Koricina, Lifestarter
Ika Kraicová, speváčka
Martin Kralovič, majiteľ eventovej firmy a bezpečnostný guru na SK
Zuzana Královičová, referát strategických dokumentov
Nina Lančaričová, fotografka
Graem Mark, írsky spevák
Šikula Martin, promotér
Lucia Mihálová, dramaturgička divadla
Ján Novák, pracovník v kultúre

Vlado Novák, majiteľ baru
Nikola Novotová, organizátor festivalu
Blažena Ostrovská, módna návrhárka
Anna Pekárová, riaditeľka osvetového strediska
Marek Polonec, hudobník, promotér
Margaréta Považanová, speváčka
Andrej Rapant, dirigent a zbormajster
Martina Repčíková, vedúca odboru strategického plánovania a
projektového manažmentu
Andrea Sivková, Úsek komunikácie a marketingu
Michal Špernoga, vedúci úseku školstva
Eva Šrubarová, výtvarníčka, pedagóg
Stanislav Šulko, spevák
Stanislav Šurín, organizátor hudobného festivalu, organista
Pavol Tomašovič, riaditeľ knižnice
Miro Trubač, sochár
Emília Valachovičová, sprievodkyňa
Dušan Vančo, riaditeľ Nádvorcia a Trnavského rádia
Ivana Vidová, referentka participatívneho rozpočtu Mesta Trnava
Gabriel Vohlárik, spevák, bubeník

Príloha 2. Program stretnutia

9:00-10:30	<ul style="list-style-type: none">○ Privítanie – úvodné slovo○ Predstavenie cieľov stretnutia, pravidiel fungovania (rúška, nahrávanie,...), vzájomné predstavenie sa účastníkov○ Predstavenie základnej programovej idey kandidatúry Trnavy a proces prípravy Stratégie rozvoja kultúry mesta Trnava<ul style="list-style-type: none">○ <i>Vyjasňujúce otázky</i>○ Mapovanie potrieb/očakávaní aktérok a aktérov pôsobiacich v rôznych žánroch a oblastiach umenia a kultúry.<ul style="list-style-type: none">○ <i>Diskusia v menších skupinách</i>○ <i>Spoločná diskusia v pléne</i>
15'	Kávová prestávka
10:45-12:00	<ul style="list-style-type: none">○ Zbieranie nápadov a podnetov účastníkov v súvislosti s kandidatúrou na EHMK - kultúrnou ponukou a kultúrnou infraštruktúrou<ul style="list-style-type: none">○ <i>Diskusia v menších skupinách (iné štvorice)</i>○ <i>Spoločná diskusia v pléne</i>○ Ďalšie kroky○ Poďakovanie a záver

Príloha 3: Prezentácia zo stretnutí

TRNAVA 2026

Predstavenie tímu

Peter Cagala
vedúci projektu

Michal Klembara
programový koordinátor

Peter Kadlic
krajský koordinátor

Konzultanti

Michal Hladký

Riaditeľ Creative Industry Košice, pokračovateľ a neziskovej organizácie Košice 2013, ktorá vznikla v súvislosti s titulom Európskeho hlavného mesta kultúry. Je spoluautorom víťazného projektu Košice Interface 2013 a stojí aj za hlavnou stratégiou rozvoja kultúry a kreatívneho priemyslu v meste.

Mattijs Maussen

Pôsobí ako konzultant pri veľkých európskych projektoch kultúrnych intervencií a inovácií. Pracoval v rôznych krajinách Európy, na strategických projektoch Európskej komisie či na národných stratégiách a participoval na 17 kandidatúrach na EHMK.

Ďalší členovia tímu

Zuzana Hekel

Zora Jaurová

Tomáš Guniš

Kamil Žižka

Dušan Vančo

+ ďalší podľa aktuálnej potreby na konkrétne zadania

Priebeh súťaže

Porota je zložená z 12 členov – dvoch bez hlasovacieho práva nominuje MK SR, zvyšok je nominovaný na dlhšie obdobie Európskou komisiou.

Ide o skúsených hodnotiteľov, ktorí už prečítali desiatky bid bookov.

Bid book / projekt kandidatúry píšeme vyslovene pre porotu, nie pre verejnosť.

Priebeh súťaže

Uzávierka prihlášok pre prvé kolo:

- 15. december 2020.

Prezentácie pred porotou:

- cca polovica februára 2021 v Bratislave, v prípade horšej epidemiologickej situácie online.

Druhé kolo bude prebiehať po zvyšok roka s uzávierkou v októbri/novembri 2021.

Koncept kandidatúry

Well-being

Koncept kandidatúry

Well-being:

- kvalita vzťahov,
- kvalita životného prostredia,
- správne očakávania.

Štruktúra programu

Programové princípy / indikátory:

- EÚ relevancia,
- inklúzia,
- umelecká výnimočnosť (v širšom zmysle),
- digitálna pripravenosť,
- medzisektorová spolupráca.

Štruktúra programu

Program nebude stáť na programových líniách, čo je tradičný spôsob zostavovania programu.

Pôjdeme cestou niekoľkých veľkých a stredne veľkých projektov (10 – 15), ktoré bude priamo zastrešovať EHMK Trnava 2026.

Na tie sa budú napájať ďalšie väčšie i menšie projekty od partnerov.

Prínos pre kultúru v Trnave

Už samotná kandidatúra prinesie:

- mestskú stratégiu pre kultúru a umenie,
- výskum publika a jeho potrieb,
- väčšiu spoluprácu kultúrnych aktérov a samosprávy,
- množstvo kvalitne pripravených projektov.

Prínos pre kultúru v Trnave

V prípade získania titulu:

- capacity building program,
- viac príležitostí pre všetkých,
- zahraničné spolupráce,
- investície do kultúrnej infraštruktúri, verejných priestorov, zelených plôch a podobne.

www.trnava2026.sk